

Dosarul nr. 2r-897/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (judecător O. Cojocaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Panov, M. Anton și V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Igor Vignan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierilor din 04 septembrie 2018, 27 septembrie 2018 și
11 octombrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 februarie 2017, Igor Vignan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral în sumă de
30 000 000 de lei (f.d. 3-4).

Prin hotărârea din 02 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,
acțiunea înaintată de Igor Vignan a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 114-115).

La 30 iulie 2018, Igor Vignan a declarat apel împotriva hotărârii primei
instanțe (f.d. 113).

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depuse de Igor Vignan și s-a acordat apelantului un termen de
20 de zile din data comunicării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume:
prezentarea apelului motivat în limba de stat (f.d. 121-122).

La 17 septembrie 2018, Igor Vignan a depus cerere prin care a solicitat
prelungirea termenului de lichidare a neajunsurilor (f.d. 124).

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost
respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Igor Vignan cu privire la prelungirea
termenului de lichidare a neajunsurilor (f.d. 127-129).

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de

apel depusă de Igor Vignan a fost restituită (f.d. 135-136).

La 24 octombrie 2018, Igor Vignan a declarat recurs împotriva încheierilor din 04 septembrie 2018, 27 septembrie 2018 și 11 octombrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acestora.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi restituit, din următoarele raționamente.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

Colegiul observă că Igor Vignan a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

Instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În lumina celor indicate, Colegiul reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 05 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au

dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Igor Vignan împotriva încheierilor din 04 septembrie 2018, 27 septembrie 2018 și 11 octombrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Igor Vignan împotriva încheierilor din 04 septembrie 2018, 27 septembrie 2018 și 11 octombrie 2018 ale Curții de Apel Chișinău, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan